

Tényleg?! – videókészítő verseny történelmi legendákról

Tesztkérdések

Kedves Versenyző! Kérjük olvassa el figyelmesen az alábbi bevezető sorokat!

1. A feleletválasztós kérdéseknél a jó választ kell aláhúzással kiemelni. Van, ahol több jó válasz is van (ezt a versenyző csapatnak kell észrevennie), itt természetesen az összes jó választ jelölni kell. Van, ahol csak egy jó válasz van. A hibás jelölésért pontlevonás jár! (Ez csak a feleletválasztós feladatokra vonatkozik.)

2. A teszt minden egyes válaszeleme 1 pontot ér.

3. Kérjük a versenyzőket, hogy minden választ a *tenyleg.com* írásaira alapozzanak. Hiába olvasható némely kérdésre alternatív válasz a neten, ezeket nem tudjuk elfogadni.

Jó munkát kívánunk!

1. Milyen tévedéseket követtek el az amatőr nyelvészek, mikor azt bizonygatták, hogy a sumerek egyistenhívők voltak, hiszen az isten szó sumerül egyet jelent?

(A válasz a *tenyleg.com* egyik youtube-videójából derül ki: <https://www.youtube.com/watch?v=GIGsaZTvwfQ>)

- Nem sumer, hanem akkád szóból indultak ki.
- Sumer szóból indultak ugyan ki, de hibásan olvasták azt.
- Nem foglalkoztak azzal, hogy sumerül az „egy”-et jelentő hangsor a „dis”, és távolról sem hasonlít a sumer „Isten” („ilum”) szóra.
- A „dis” és „ilum” hangsorokat a dísz/dics és fény magyar szavakkal azonosították, ezért „isteni glória/dicsfény”-ként értelmezték.

2. Melyik a jó válasz?

Miről hitte azt a Nagy Lajos Király Magánegyetem „tudósa”, hogy „hírlapi kacsa”, amivel sokakat idétlenül meg kívántak téveszteni, sőt egy ideig őt magát a „tudóst” is sikerült?

- Az oxfordi egyetem webhelyének tréfás ikonjáról, melyen egy modern számítógép-monitor és klaviatúra látható egy ókori sumer mozaikon.
- Dolák-Saly Róbert „Sumerek és magyarok Leopold szerint” című youtube videójának a szakállas sumer nőkről szóló részéről.
- Drábik János ama állításáról, hogy Petőfi Széchenyi fia volt.

3. Egészítse ki a szöveget a megfelelő szavakkal!

Elképzelhetetlen, hogy-t 13 (vagy 15) évvel annak keresztre feszítése után szülte volna. Az is lehetetlen, hogy egy nem létező lányt Kr. e. 1 előtt oda küldte volna az ő édesanyja. Hiszen akkor.-nak nagyjából Kr. e. 30 és 20 között, Helénának, az ő anyjának pedig Kr. e. 60 és 40 között kellett születnie. Akkor viszont utóbbi legjobb esetben is hetven éves korában szülte meg.-t (de inkább kilencvennél is több kellett legyen), és legalább 100 de talán 120 évig kellett volna élnie ahhoz, hogy 60 körül hunyjon el. És különben is, egy sok ezer lakosú városban egy időben élő két ember miért lenne.kapcsolatban, ha ezt nem támasztja alá különben semmi az égvilágon? Az őrült gondolat egyetlen célja, hogy bizonyítsa: Jézus.

4. Egészítse ki a szöveget a megfelelő szavakkal!

Az első írott forrás, amely Árpádot Attila utódának nevezte, a és század fordulóján keletkezett, és írta. Ezzel az volt a célja, hogy igazolja (név) jogát a -ra/-re. (A hunokat még nem tekintette a ősének – a (népnév) ilyen hagyományát viszont már említi.) Vagyis az Árpád-házi királyok-tól/-től származtatták magukat, de csak az uralkodóház kései korszakában. Valószínű, hogy ez a gondolat (népnév) földről érkezett a magyar krónikásokhoz, hiszen ottani forrásokban már a 10. században azonosították a hunokat a magyarokkal.

5. Mi a magyarázata annak, hogy Óbuda régi (kora újkori) metszetein más tájat látunk, mint Óbuda mai környékén?

- A metszetek készítői nem jártak Óbudán, ezért kitalált környezetet ábrázoltak.
- A természetes környezet azóta megváltozott.
- Óbuda máshol volt, mint ma.

6. Az alábbi állítások közül melyek igazak, melyek hamisak? Jelölje X-szel a megfelelő oszlopban!

	igaz	hamis
A pozsonyi csatát tanítják a legmagasabb amerikai katonai akadémián, a West Pointon.		
A magyar kalandozók egyetlen célja a zsákmányszerzés volt.		
A pozsonyi csata jelentős ütközet volt.		
A középkorban minden roma/cigány vándorolt.		
Sokan úgy váltak „cigányokká”, hogy a többségi társadalomban peremre kerültek, és a cigányokhoz csapódtak.		
A romák a 15. században kezdtek bevándorolni Magyarországra Moldvából és Havasalföldről.		

7. Mi a probléma az iszfaháni kódex-szel?

- a. A kódexet soha senki nem publikálta, csak hivatkozott rájuk. A kolostor egyelőre nem teszi lehetővé a megtekintését, bár tárgyalások már folynak róla.
- b. A kódex ominózus szavai nem „hun” nyelven íródtak, hanem arámiul, így a hun-magyar nyelvi rokonságot nem bizonyítják. (De különben az arámi-magyart sem.)
- c. A kódexet soha senki nem publikálta, sőt Iszfahánban nincs is olyan kolostor, amelyet lelőhelyként szoktak megnevezni.

8. Melyik állítás igaz?

- a. A rovásírás csak a 16. században keletkezett, Thuróczy János alkotta meg.
- b. A rovásírás a hunoktól ered, tőlük vették át a gótok is, amit a „róni” és „rúna” szavak hasonlósága is mutat.
- c. A rovásírás létezett a honfoglaláskor, de nem kapcsolódik a hunokhoz, ezt csak Thuróczy János találta ki a 16. században.

9. Melyik állítás igaz a 907-es pozsonyi csata előzményeivel kapcsolatban?

- a) Egy egykorú forrás szerint a keleti frank király és társai határozatot hoztak, hogy a magyarokat ki kell irtani.
- b) Egy 16. századi forrás úgy tudja, a keleti frank király és társai elhatározták, hogy a magyarokat Bajorország területéről kiűzik.
- c) Egy 16. századi forrás szerint a keleti frank király és társai határozatot hoztak arról, hogy a magyarokat ki kell irtani.

10. Hogy hívják azt a két 20. századi politikust, akiknek középkort értelmező beszédek egy háború indító szikráját pattanhatták ki? (Két név.)

.....

11. Van-e olyan magyar vonatkozású adat a Tárih-i Üngürüszenben, amely más magyar témájú krónikákban nem olvasható? Ha igen, mi az?

- a. Nincs.
- b. Van:

12. Hogy hívták azokat az embereket, akik az alföldi árterekben, főleg nádasban laktak, madarásztak, halásztak, rákokat és egyéb vízi élőlényeket gyűjtöttek?

.....

13. Ki „találta ki” az azóta máig nagy tiszteletnek örvendő Eusebius alakját a 16. században?

14. Mit tett 1526-ban a kikeresztelkedett zsidó, Szerencsés Imre kincstartó?

- a. 11500 aranyforintot adott a királynak a török elleni védekezés megszervezésére.
- b. A török veszélyre való tekintettel különadót vetett ki a zsidókra.
- c. A Habsburgok embereként a török győzelmet segítette pénzeivel.
- d. Mivel a Fuggerekkel üzleti és családi kapcsolatban állt, akaratán kívül felelős a török sikeréért.

15. Melyik állítás igaz a *tenyleg.com* cikke szerint?

- a. A tordai határozat egyedülálló vallástürelmet erősített meg Erdélyben.
- b. A tordai határozat nem egyedülálló, mind az augsburgi vallásbéke, mind a nantes-i edictum hasonló szabadságot biztosított egy-egy országban.
- c. A tordai határozat Toldy Ferenc későbbi kitalációja, a 19. századi vallástürelmet vetíti vissza a múltba.

16. Ki volt az a politikus és hadvezér, akinek a nevéhez a magyar történelem egyik legnagyobb hatású kedvező fordulata kapcsolódik, de emlékét sem utcanév sem szobor, sem más emlékmű nem őrzi Magyarországon?

.....

17. Melyik századot lehet a „kompromisszumok századának” nevezni egy történész szerint? Melyik cikkben van szó erről? (Az évszázad és a cikk címe.)

.....
.....

18. A tankönyvek mely állítása bizonyult a források újabb vizsgálása után tévesnek?

- a. Hogy Bocskai István nem kérte a török koronát.
- b. Hogy Bocskai István a török koronát elutasította, csak ajándéktárgyként fogadta el.
- c. Hogy Bocskai Istvánt nem koronázták meg a török koronával.
- d. Hogy Bocskai a magyar függetlenségért harcolt.
- e. Hogy Bocskai propaganda célból állította, hogy elutasította a koronát.
- f. Hogy Bocskai Pesten kapta a koronát.

19. Milyen elterjedt állításokat cáfol az egyik cikk?

- a. Szentgotthárdnál nagy, elsöprő győzelmet arattak a török fölött Montecuccoli katonái.
- b. Az 1663-64-es téli hadjárat a bécsi udvar akarata ellen történt.

- c. Zrínyi Miklós a török teljes kiűzését tervezte.
- d. Zrínyi téli hadjárata végül nem hozott fontos eredményt.
- e. Bécs nem ismerte el Zrínyit, igyekezett háttérbe szorítani.

20. Válaszoljon az 1848. október 6-i bécsi forradalomra vonatkozó kérdésekre!

- a. Hány osztrák polgárt végeztek ki az 1848. október 6-i bécsi forradalom megtorlásaképpen?
- b. Hogy hívták a cikkben képen is ábrázolt forradalmi vezetőt?
- c. Hányan haltak meg összesen a bécsi felkelés során?
- d. Mi volt a felkelés célja? (A válasz egy idézet legyen a cikkből.)

21. Honnan eredt az a legenda, hogy Duschek Ferenc direkt Pesten hagyta a magyar aranykészletet 1848 végén?

- a. Magától Duschektől: ezt mondta bírósági védekezésekor.
- b. Madarász Józseftől, aki rosszban volt Duschekkel.
- c. Kossuth maga vádolta meg ezzel Duscheket, mert nem vette észre, hogy Duschek csak megfeledezett az arany elszállításáról.

22. Mire alapozza egy nyilatkozó, hogy Széchenyi István Petőfi Sándor apja volt?

- a. Széchenyi naplóbejegyzésére, amit megcsonkított és félreértelmezett.
- b. Vlagyimir Putyin orosz elnök elvesztett levelére.
- c. Az egyik boszniai „piramis” félreértett „feliratára”.

23. Mit állított Deák Ferenc bizalmas körben a sajtótörvényről?

- a. „Ha tőlem függne, a sajtótörvénynek csak egy paragrafusa volna: hazudni nem szabad.”
- b. „Sajtóban megjelenő tartalmakkal szemben a hatósági fellépés csak akkor indokolt, ha az valótlaniságot is tartalmaz.”
- c. Nincs hiteles forrás arról, hogy Deák ezeket mondta volna bizalmas körben.

24. Ki volt az az osztrák politikus, akinek magyarokat támogató szónoklatára közvetve Deák Ferenc 1865-ös húsvéti cikke is reagált?

.....

25. Ki volt az, aki a Lánchíd építését nagyrészt saját pénzéből finanszírozta?

.....

26. Melyik állítás igaz a budapesti Lánchídra?

- a. Ez volt akkor a világ legnagyobb lánchídja. A láncokat helyükre emelő gőzgépet ide tervezték, és bűvárokat is alkalmaztak az építkezéshez.
- b. Volt már hasonló méretű lánchíd Angliában, a gőzgépet külföldről hozták, bűvár nem volt.
- c. Volt már hasonló méretű lánchíd Angliában, a gőzgépet valóban ide tervezték, de bűvár nem volt.
- d. Ez volt akkor a világ legnagyobb lánchídja, de a gőzgépet külföldről hozták hozzá. Bűvárokat nem alkalmaztak.

27. Melyik állítás igaz a telefonhírmondóról a *tenyleg.com* cikke szerint?

- a. Ez az első elektronikus médium a világon, amit Puskás Tivadar szabadalmaztatott, a rádió, a tévé, a kábeltévé és az internet közös őse.
- b. Fontos találmány volt, de nem az első, és Puskás Tivadar nem is szabadalmaztatta.
- c. Fontos találmány volt, de nem az első, és nem Puskás Tivadar találmánya volt. Valójában nem kellett technikai értelemben felfedezni, a telefon elvén működött ez is.

28. Mi a helyzet Asbóth Oszkár helikopterével?

- a. Asbóth feltalálta ugyan a helikoptert, de nem volt pénze szabadalmaztatni.
- b. Asbóth ellopta a találmányt a német Focke egyik munkatársától és magának tulajdonította.
- c. Asbóth meghamisította a helikopteréről készült képeket, az valójában kötelekkel volt stabilizálva.

29. Ki volt a *Nyugat* folyóirat egyik szerkesztője, aki egyben liberális képviselő és a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója is volt?

.....

30. Melyik *tenyleg.com* cikkben van szó az előbbi kérdés megfejtésében szereplő személyről, és kinek az állítását vitatja ennek kapcsán a cikk? (A cikk címe, és a vitapartner neve.)

.....

31. Ki volt az a miniszter, aki az egyik zsidótörvény elleni tiltakozásból mondott le?

.....

32. Ki volt az a politikus, aki az első zsidó felekezeti magyar miniszter volt, Krúdy Gyula sokat írt róla, több korrupt minisztert is megbukatót, és merényletet is követtek el ellene? Melyik cikkben van ezekről a tulajdonságairól így, együttesen szó? (Név, és a cikk címe.)

.....

33. Az alábbi állítások közül melyek igazak, melyek hamisak? Jelölje X-szel a megfelelő oszlopban!

	igaz	hamis
Károlyi Mihály kormánya leszerelte az ütőképes hadsereget 1918-ban.		
A trianoni békében csak olyan területek kerültek el Magyarországtól, melyeket idegen csapatok megszálltak, illetve csak olyanok maradtak, melyeket nem szálltak meg.		
1939-ben a magyar választók többsége szélsőjobboldali volt, csak a választási rendszer miatt ez nem érvényesült a törvényhozásban.		
A 2. magyar hadsereget rosszul szerelték fel, míg a jól felszerelt egységeket itthon tartották.		
A 2. magyar hadsereg nem tanúsított komoly ellenállást a szovjet csapatokkal szemben 1943 januárjában, a Donnál.		
A doni vereség arányai a mohácsi csatához hasonlóak voltak.		
Magyarországról kapta a legtöbb feljelentést a Gestapó.		
Magyarországon hozták az első antiszemita törvényt.		
A magyar zsidótörvényeket a Német Birodalom erőltette rá az országra 1938 és 1941 között.		
Egy vezető politikus 1945 után azt állította, hogy a magyar fasiszta nemzet.		
Magyarország volt a németek utolsó csatlósa a második világháborúban.		
A nyilas mozgalom lényegében lemásolta a náci mozgalmat.		
A korábbi (kis)nyilasok 1945-ben a kommunistákra szavaztak.		

34. Egészítse ki a szöveget!

Sok nemzet nehezen birkózott meg a múltbeli eseményekkel, és jóval később kért elnézést a korábban elkövetett bűnökért. A csehek a 21. században kértek bocsánatot a
 ellen elkövetett bűnökért, sőt egy (város neve) rakparton óriásposzttereken ábrázolták az atrocitásokat. A képeken az embereket

.....helyettesítették. A (ország vagy nép) miniszterelnöke 2013 februárjában bocsánatot kért az 1919-es-i vérengzés miatt. A francia állam-ben (évszám) ismerte el, hogy felelőssége van a zsidók deportálásában. Számos ország foglalt állást hivatalosan is egy népirtásról, melyet a(z) (nép) követtek el a(z) ellen. Becslések szerint másfélmillióan haltak meg. Előbbiek ezt a mai napig nem ismerik el. A (nép) viszont elismerték 2013-ban az 1944-ben elkövetett népirtást, aminek sok magyar is áldozatul esett.

35. Honnan hová jutott az az álhír, hogy Daniel Cohn-Bendit támogatta az 1968-as prágai beavatkozást?

- a. A magyar Wikipédiától a francia televízió (TF1) adásáig.
- b. A francia Wikipédiától a magyar televízióig (M1) adásáig.
- c. A Le Monde-től a Napi Magyarország című napilapig.
- d. A magyar Wikipédiától több magyar kereskedelmi csatornáig (RTLklub, HírTV).
- e. A cseh Wikipédiától egy budapesti színházi előadásig? (Új Színház)